

Munkaidő

HUNGARIAN / MAGYAR

Working hours

Hány órát dolgozhat egy héten?

A törvényi előírások értelmében a legtöbb munkavállaló heti átlagban legfeljebb 48 órát dolgozhat. Ez időszak tartalmazza az esetleges túlórákat is. A munkavállalónak azonban lehetősége van heti 48 óránál többet dolgozni, ha arról munkaadójával megállapodik. A munkaadó a munkavállalót annak beleegyezése nélkül 48 óránál hosszabb munkavégzésre nem kényszerítheti.

Eltérő szabályok érvényesek a 18 év alatti munkavállalókra, akik heti átlagban legfeljebb 40 órát dolgozhatnak.

Bizonyos munkavállalókra ezek a szabályok nem vonatkoznak. Ha Ön az alábbi munkakörök valamelyikében dolgozik, a heti munkaidőt munkaszerződése határozza meg:

- járművezetők, úgymint tehergépkocsi-, autóbusz- vagy nehézgépjárművezetők.
- rendőrség, hadsereg és a polgári védelem területén dolgozók (például tűzoltók vagy parti őrség),
- orvosgyakornokok,
- magánháznál dolgozó háztartási alkalmazottak.

Ha bizonytalan abban, hogy a heti 48 órás munkaidő Önre vonatkozik-e, illetve úgy véli, hogy az Ön munkaköre a fenti kategóriák valamelyikébe tartozik, kérje szakértő tanácsát! (további segítségért lásd a tájékoztató végét).

Mit értünk 48 órás munkahét alatt?

Az a szabály, miszerint a heti munkaidő nem lehet hosszabb 48 óránál, nem jelenti azt, hogy Ön ennél soha nem dolgozhat többet. A munkával tölthető órák számát rendszerint egy 17-hetes időszak átlagának figyelembe vételével alakítják ki. Ezt hívjuk **tárgyidőszaknak**.

A heti átlagos munkaidő úgy számolható ki, hogy a ledolgozott órák számát elosztjuk a tárgyidőszakban szereplő hetek számával. Amíg az így kapott szám nem haladja meg a 48-at, a munkaidő megfelel a törvényi előírásoknak.

Mi számít munkaidőnek?

Az átlagos munkaidőbe bizonyos időszakok nem számítanak bele. Ezek a következők:

- szabadság (szabadság alatt itt a törvény által meghatározott minimális kiadandó szabadságot kell érteni; ha munkaszerződése értelmében Ön ennél hosszabb szabadságot kap, a hozzáadott napok is munkaidőnek számítanak)
- betegállomány
- az az időszak, amíg a munkavállaló anyasági vagy apasági, illetve örökbefogadási vagy gyermekgondozási szabadságon van

- ebédszünet (kivéve, ha azt le kell dolgozni)
- a munkahelyre való bejáráshoz szükséges utazással eltöltött idő (kivéve, ha az utazásra a munkavégzés miatt, például egy megbeszélés kapcsán van szükség)
- ha a munkavégzésre otthon kerül sor, csak a munkáltató által jóváhagyott idő számít munkaidőnek.

Rendelkezésre állási időt vállaló munkavállalók

Amennyiben a munka „rendelkezésre állási időt” is magában foglal, ez az időszak munkaidőnek számít.

Rendelkezésre állni általában véve azt jelenti, hogy képesnek kell lenni a munkavégzésre a munkaadó felszólítására. Jelentheti azt, hogy a munkavállalónak a munkahelyén, illetve attól adott távolságon belül, vagy esetleg otthon kell tartózkodnia.

Ha a munkaadó a rendelkezésre állási idő alatt egy bizonyos helyen való tartózkodást követel meg, akkor a teljes rendelkezésre állási idő munkaidőnek számít. Még akkor is ez a helyzet, ha a munkavállalónak engedélyezik az alvást a rendelkezésre állási idő alatt. Ha a munkavállalónak a rendelkezésre állási idő alatt nem kell egy bizonyos helyen tartózkodnia, akkor a rendelkezésre állási idő csupán a tényleges munkavégzés megkezdésétől számít munkaidőnek.

Dolgozhat-e a munkavállaló heti 48 óránál többet saját döntése alapján?

Saját döntése alapján a munkavállaló 48 óránál többet is dolgozhat, azonban az erre vonatkozó beleegyezés érdekében a munkaadónak nem szabad nyomást gyakorolnia. Ha a munkavállaló 48 óránál többet kíván dolgozni, erről írásban értesítenie kell a munkaadót. Ez az írásos értesítés igazolja a munkaadó számára azt, hogy a munkavállaló beleegyezését adta. A heti 48 órán túli munkavégzés kapcsán hozott döntését a munkavállaló megváltoztathatja, azonban erről a munkaadót legkevesebb 7 nappal korábban értesítenie kell. Ez az értesítési kötelezettség akár maximum 3 hónapos is lehet, ha a munkaadó és a munkavállaló korábban ebben megállapodott.

Ha a munkavállaló heti 48 óránál többet dolgozik, és úgy dönt, hogy ezt a továbbiakban nem folytatja, **fizetése valószínűleg csökkenni fog.**

Kikényszerítheti-e a munkaadó a 48 óránál hosszabb heti munkaidőt?

Törvénybe ütközik, ha a munkáltató beleegyezése nélkül megpróbálja kikényszeríteni a heti 48 óránál hosszabb munkavégzést. A munkavállaló nem részesülhet méltánytalan vagy hátrányos elbánásban, illetve megtorlásban azért, ha megtagadja a heti 48 órát meghaladó munka elvégzését. Ha a munkaadó emiatt méltánytalanul bánik a munkavállalóval, elbocsátja, vagy leépíti, a munkavállaló panasszal fordulhat az **munkaügyi döntőbíróshoz** (azonban ha alkalmazásban áll, legtöbb esetben először a munkaadója felé köteles panaszt tenni). A munkaügyi döntőbíróshoz benyújtott kereset szigorú határidőhöz kötött; általában három hónap, mínusz egy nap attól a dátumtól számítva, hogy az a dolog utoljára megtörtént, melyre panasza vonatkozik.

Amennyiben egy munkaügyi bírósághoz panasszal kíván fordulni, a határidők betartása érdekében hasznos ha mielőbb tapasztalt szakember segítségét kéri.

Éjszakai munkavállalók

A munkaidőre vonatkozó 48 órás korlát mellett az éjszakai munkavállalókra további speciális szabályok is érvényesek.

Ön akkor számít éjszakai munkavállalónak, ha a munkanapból rendszeresen legalább 3 órát éjszakai időben dolgozik (az „éjszakai idő” hétórás időtartam, amely magában foglalja az éjfél és az 5.00 közötti időszakot).

Ha Ön éjszakai munkavállaló, 24 órás periódusban átlagban nem dolgozhat többet nyolc óránál. Ezt az átlagot 17 hetes időszak alapján számítják, melynek **bázisidőszak** a neve.

Az éjszakai munkavállalók munkaidejének korlátozása az éjszakai munkavállalók bizonyos csoportjaira nem érvényes. Ha további tájékoztatást igényel az Önre vonatkozó korlátozásokkal kapcsolatban, tekintse meg a További segítség pontot.

További segítség

Citizens Advice Bureau

A Citizens Advice Bureaux (Állampolgári Tanácsadó Iroda, CAB), különféle tárgykörökben, beleértve a munkavállalói jogokat, biztosít ingyenes, bizalmas, elfogulatlan és pártatlan tanácsadást. Ha szükséges, az Iroda az adott tárgykör szakértőjéhez irányíthatja a munkavállalót. Az Önhöz legközelebbi CAB – köztük azok, amelyek e-mailben is adnak tanácsot – a következő linkre kattintva: [nearest CAB](#) könnyen elérhető, Az irodák elérhetőségei szerepelnek a helyi telefonkönyvben is.

Pay and Work Rights segélyvonalak

A Pay and Work Rights (Fizetési és Munkajogi Hivatal) bizalmas jellegű segélyvonalán tanácsot kaphat munkaidejével és az éjszakai munkával kapcsolatban. A segélyvonal telefonszáma: 0800 917 2368 (szövegtelefon: 0800 121 4042).

További segítséget kaphat a Citizens Advice alábbi tájékoztatóiból és szórólapjaiból:

[Ez az információ kizárólag angolul hozzáférhető]

Szabadság	Anyasági szabadság	• Apasági szabadság
Munkahelyi betegség	Fiatalkorú és foglalkoztatás	
Munkahelyi problémák megoldása		

Jelen tájékoztatót a National Association of Citizens Advice Bureaux (Állampolgári Tanácsadó Irodák Országos Egyesülete) [Citizens Advice](#) néven működő szervezete általános tájékoztatói céllal készítette el, így az nem tekinthető a tárgykörre vonatkozó törvényi szabályozás teljes körű ismertetésének. Tájékoztatjuk továbbá, hogy a leírtak csupán Angliára, Walesre és Skóciára vonatkoznak. A tájékoztató utolsó frissítésére 2010. november 16-án került sor, az információk felülvizsgálata havonta történik. Ha Önnek régebbi példány áll rendelkezésére, annak helyessége ellenőrzéséhez kérjük, forduljon a helyi Citizens Advice Bureau szervezethez, vagy látogasson el weboldalunkra - www.adviceguide.org.uk -, ahonnan letöltheti a frissített dokumentumot.